

Το έργο του Παναγιώτη Λυσιώτη



Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης

Ο Κόσμος δημοσιεύει σε συνέχειες, το βιβλίο του Γιώργου Μιχελακάκη: «Η Ελπίδα σε Κρίση, Κουλτούρα και Τέχνη στην εποχή της παγκοσμιοποίησης» που εξετάζει τη διαδρομή των Ελλήνων μεταναστών της Αυστραλίας, στην τέχνη, κατά την περίοδο από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι τις ημέρες μας.

Το βιβλίο κυκλοφόρησε το 2017 από τις εκδόσεις ΕΟΘΗΝΟΝ. Όποιος επιθυμεί να παραγγείλει το βιβλίο μπορεί να επικοινωνήσει με τον συγγραφέα στα EMAIL gmichelpaint@gmail.com ή eothinon@gmail.com. Για σχόλια και παρατηρήσεις μπορείτε να στείλετε email στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις gmichelpaint@gmail.com ή kosmos@kosmos.com.au ή επιστολή στην διεύθυνση Kosmos Newspaper, 654 New Canterbury Road, Hurlstone Park NSW 2193.

Ο Λυσιώτης είναι ένας καλλιτέχνης που γνωρίζει τις αισθητικές παραδόσεις των πρωτοποριών. Ο ντανταϊσμός και εν συνεχεία ο σουρεαλισμός, αποτέλεσαν εκφραστικές γλώσσες μιας εποχής, και λειτούργησαν ως αντίδραση στα ναυάγια των κοινωνικών οραμάτων που επέφερε ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος.

Μέρος 7ο

Ο καλλιτέχνης και ο φιλόσοφος, καθώς εργάζονται μέσα σε έναν τεχνολογικό κόσμο που του επιτρέπεται πολιτικά να αναπαράγει συνεχώς τη διαφορά, και η διαφορά να αποτελεί την καταστατική αρχή της κοινωνίας, δεν είναι δυνατό να γίνει αναγνωρίσιμος στο σύνολό του. Και ακριβώς, αυτή η έλλειψη ολοκληρωτικής γνώσης του τεχνολογικού σύμπαντος που επεκτείνεται με τρομαχτική ταχύτητα, οδηγεί τον καλλιτέχνη και τον φιλόσοφο στην κρίση. Γιατί γνωρίζουν πολύ καλά ότι η μερική γνώση της τεχνολογίας που κατέχουν, μόνο μια μερική γνώση της πραγματικότητας μπορεί να τους δώσει. Και η διέξοδος από αυτή τη δυσμενή κατάσταση, είναι η διαίσθηση και το παιχνίδι. Και αυτό κάνουν.

Ο Λυσιώτης στο τελευταίο ποίημα της συλλογής Το πουλί το καμπαναριό με τον τίτλο Backgammon γράφει: «How assured the dice, how fragile the world», Αλλά η ανάγκη του παιχνιδιού δεν επιδιώκει να αναπαραστήσει αυτό που συνέβη μέσα στην ιστορία. Αντίθετα, με πρόθεση την αναπαράσταση των συναισθημάτων που γεννά η ιστορία, παίζεται ένα άλλου είδους παιχνίδι, που διαπραγματεύεται ακριβώς αυτά τα συναισθήματα, με την ελπίδα αυτή τη φορά να υπάρξει μια διαφορετική έκβαση. Γιατί το φανταστικό του δημιουργού είναι σαν τον αέρα που διεισδύει σε όλα εκείνα τα κενά, που η λογική δεν μπορεί να γεμίσει με τις συμβατικότητες του λόγου.

Backgammon

Instead of God or the Word, just the splendour of the dice.

How assured the dice, how fragile the world.

A Turk from Byla, said he knew a move that could lure Death away from a virgin's bed. When my father played, his hands were two beautiful ravens.

He spat three times on the floor of the Trodos coffee shop. The curse held.

There's too much of the world in this game.

In the adjoining room my mother is sewing. we can hear her talking to a button.

For a moment the smell of garlic and pilchards frying interrupts the game.

What do the dice know about us that our lovers do not?

Across the board, a thin line of red: spilt by wounded dice.



Ο Λυσιώτης είναι ένας καλλιτέχνης που γνωρίζει τις αισθητικές παραδόσεις των πρωτοποριών. Ο ντανταϊσμός και εν συνεχεία ο σουρεαλισμός, αποτέλεσαν εκφραστικές γλώσσες μιας εποχής, και λειτούργησαν ως αντίδραση στα ναυάγια των κοινωνικών οραμάτων που επέφερε ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος. Η υπαρξιακή αγωνία, μετά τις πρώτες άγριες προς τα έξω αντιδράσεις των ντανταϊστών, οδηγήθηκε σε έναν εσωστρεφή σουρεαλιστικό πειραματισμό και σκεπτικισμό, ως τρόπος ελευθερίας της ύπαρξης μέσα σε έναν εχθρικό και χαοτικό κόσμο. Ο Λυσιώτης ακολούθησε πάνω – κάτω μια παρόμοια πορεία. Ενώ τα πρώτα του φωτοκολάζ είναι μαχητικά και ασκούν κριτική στον κομφορμισμό της αστικής κοινωνίας, με την σκιά βέβαια της διαρκούς διερώτησης των μέσων

που χρησιμοποιεί, όμως από ένα χρονικό σημείο και μετά τα φωτοκολάζ που δημιουργεί εκφράζουν πλέον εσωστρέφεια. Ο άγγελός του δεν είναι «ο τιμωρός άγγελος με την ρομφαία», αλλά ένας άγγελος θρυμματισμένος και ξανασυναρμολογημένος. Τα φωτομοντάζ που περιέχονται στο Πουλί και το Καμπαναριό, διέπονται από έναν βαθύ πεσιμισμό, όπου κυριαρχούν οι υπαρξιακές σκιές και αγωνίες. Εδώ, καθώς η κρίση έχει εσωτερικευθεί, συγγενεύει με τους άλλους καλλιτέχνες που μελετάμε το έργο τους. Τα φωτομοντάζ διέπονται με μια καθαρά σουρεαλιστική διάθεση. Εγγράφουν το όνειρο στην ημερήσια πραγματικότητα και αντίστροφα, την ημερήσια πραγματικότητα, στο μη – πραγματικό του ονείρου.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή